

Intervju ambasadora Briana Aggelera šefa Misije OSCE-a u Bosni i Hercegovini

Dnevni avaz

10 April 2023

[Šef Misije OSCE-a u BiH Brajan Ageler za "Avaz": Korupcija prožima sve aspekte društva | Avaz](#)

1. Vaš mandat u Bosni i Hercegovini traje već oko pola godine. Nezahvalno pitanje s obzirom na sva dešavanja, posebno u posljednjih 15-tak dana, ali kako vidite političku situaciju u BiH?

Nakon preuzimanja zvanične dužnosti po završetku Općih izbora 2022. godine, otpočeo sam seriju sastanaka s političkim zvaničnicima kako onih u vlasti tako i onih u opoziciji na svim nivoima vlasti i širom BiH.

Politička situacija u ovoj zemlji je kompleksna. Kontinuirana upotreba zapaljive retorike, politike i programa koji podstiču podjele te nastojanja da se potkopa efikasno funkcionisanje institucija BiH uskraćuje mogućnost građanima da žive u stabilnom, sigurnom i prosperitetnom okruženju. Slobodni mediji su sputani jer se novinari suočavaju sa zastrašivanjem i pritiskom. Obrazovanje se više koristi kao sredstvo podjele nego kao sredstvo ujedinjenja, dok korupcija i nepotizam sijeku ekonomski razvoj u samom korijenu. Ono što najviše zabrinjava je, čini se, to što oni koji odlučno rade na podjeli zajednica i koji se ponašaju neprihvatljivo, to čine jer uveliko prolaze bez ikakvih posljedica.

Ipak, uprkos nedavnim negativnim naslovima, vidimo i ohrabrujuće signale, i to na svim nivoima vlasti. Time mislim na brzo imenovanje novog sastava Vijeća ministara BiH. Ovaj zamah se mora iskoristiti da se ubrzaju dugo očekivane reforme kako bi BiH krenula naprijed.

Takođe, a što je i najvažnije, građani širom države sarađuju preko etničkih i međuentitetskih linija kako bi izgradili budućnost kakvu zaslužuju. Odmah po dolasku u BiH, prvo i prioritetno sam posjetio svih osam terenskih ureda Misije OSCE-a u BiH koji su smješteni širom ove predivne države, gdje sam se sastao s lokalnim liderima, predstavnicima civilnog društva i građanima. Čuo sam na desetine inspirativnih priča u mjestima kao što su, na primjer, Bosanski Petrovac i regija Majevice, gdje postoji velika spremnost među lokalnim zajednicama da se krene naprijed u interesu svih građana.

Od ključnog je značaja da se okonča politika konfrontacije koja u konačnici nanosi štetu svima u ovoj državi. Pozivamo sve političke lidere da u prvi plan stave interes građana i da sarađuju u realizaciji zajedničkih ciljeva za dobrobit čitavog stanovništva.

2. BiH je na nezavidnoj poziciji kada je sloboda medija u pitanju, a kriminalizacija klevete u entitetu Republika Srpska dodatno će otežati posao novinara, što se očekuje da se prelije i na Federaciju. Sve više se približavamo nekoj pat poziciji, ima li izlaza iz toga za medije i novinare, s obzirom na to da se hvalimo demokratskim uređenjem?

Ponovno uvodenje klevete kao krivičnog djela u Krivični zakon RS-a predstavlja ogroman korak unazad, posebno imajući u vidu lošu situaciju sa slobodom medija u RS-u, gdje postoji tek nekolicina nezavisnih medijskih kuća, koje rade u okruženju punom izazova.

Ukoliko budu usvojeni, amandmani neće uticati samo na medije i novinare, već i na branitelje ljudskih prava, akademike i obične građane koji žele da iznesu svoje mišljenje o važnim temama. To će učutkati nekoliko preostalih kritičnih glasova, a koristiće samo onima na vlasti. Sve ostale ovo će pogoditi.

Rješenje je jasno, ovaj nacrt treba povući. Prevazilaženje izazova vezanih za slobodu medija u BiH zahtijevat će zajednički napor svih, uključujući vlasti, pravosuđe, civilno društvo i same medije. Zajedničkim radom i provođenjem neophodnih reformi moguće je stvoriti otvoreno i demokratsko društvo u kojem novinari mogu doprinijeti slobodnom protoku informacija i ideja.

3. Vlada RS, na prijedlog predsjednika entiteta Milorada Dodika, prekinula je kontakte s američkom i britanskom ambasadom i njenim predstavnicima. Koliko su takve odluke kada su međunarodne institucije u pitanju uopće pametne, čemu vode?

Ne mislim da je to konstruktivno ili od pomoći. Kao što sam već naglasio, ovakvo ponašanje u konačnici najviše šteti građanima. Od ključnog je značaja da politički lideri u cijeloj zemlji počnu raditi na rješavanju dugotrajnih problema, da ubrzano provedu reforme i poboljšaju život svima, umjesto što u prvi plan stavljaju pitanja koja za cilj imaju da se skrene pažnja sa stvarnih problema.

4. Misija OSCE-a u BiH, a sada i Vi kao ambasador, pruža podršku BiH oduvijek, kako institucijama i vlastima, tako i građanima. Kako vidite BiH u budućnosti – u EU i NATO-u ili...?

Da budem jasan, Bosna i Hercegovina je država s ogromnim potencijalom. Budući da se država trenutno nalazi na prekretnici, nadam se da će njeni lideri odabrat put koji će osigurati prosperitetnu budućnost, s prilikama za mlade ljude, sa kvalitetnim obrazovanjem, zdravstvom i šansama za život. Ne postoji apsolutno nijedan razlog zbog kojeg BiH ne može imati snažnu vladavinu prava, dobro upravljanje te stabilnost i sigurnost. Međutim, moje mišljenje i mišljenje drugih u međunarodnoj zajednici nisu ono što je najbitnije. Najbitnije je kako građanke i građani BiH vide svoju državu, kako **Vi vidite svoju državu.**

Od suštinske je važnosti da građani ove zemlje u potpunosti razumiju i da se uključe u politički proces i da svoje izabrane lidere drže odgovornim.

Potencijal za pozitivne promjene leži u svima, pojedinačno i kolektivno. Uvjerio sam se u to tokom mojih posjeta mnogim zajednicama, gdje su građani i lokalni lideri prepoznali da samo kroz saradnju, angažman i osjećaj zajedničke odgovornosti i brige mogu napredovati ka budućnosti koja koristi svim njihovim građanima.

5. Nedavno se, zajedno s ambasadorom Murphyem, dodijelili IKT opremu antikorupcijskim tijelima širom BiH. Koliko i zašto je važna borba protiv korupcije, koja je sigurno rak rana našeg društva?

Korupcija prožima sve aspekte društva, uključujući izbore, pravosuđe, zdravstvo, institucije, zaposlenje, opšte službe, pa čak i ponovno uspostavljanje povjerenja. Ona ima štetan uticaj na svakodnevni život svih ljudi u ovoj državi na svim nivoima. Zbog toga je borba protiv korupcije najveći prioritet rada naše Misije. I dalje ćemo ulagati veliku trud, zajedno s našim partnerima, kako bismo pomogli ovoj državi da jednom za sva vremena iskorijeni rak koji izjeda ovo društvo. IKT oprema je bitna, ali je politička volja ključna u borbi protiv korupcije.